

Stockholm den 25 februari 2021

R-2021/0278

Till Justitiedepartementet

Ju2021/00574

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 9 februari 2021 beretts tillfälle att avge yttrande över utkast till lagrådsremiss Kompletterande regler för uppehållstillstånd vid gymnasiestudier.

Sammanfattning

De lagändringar som föreslås i utkastet till lagrådsremiss avser att underlätta för de ungdomar och unga vuxna som fått möjlighet till uppehållstillstånd på grund av gymnasiala studier i enlighet med lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå (gymnasieregelverket), men som nu blivit påverkade av det skärpta arbetsmarknadsläge som uppstått till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Advokatsamfundet ställer sig i huvudsak positivt till förslagen i utkastet. Samfundet ser dock skäl att lämna vissa synpunkter.

Synpunkter

Advokatsamfundet vill inledningsvis understryka behovet av en långsiktigt hållbar och förutsebar lagstiftning på migrationsområdet i allmänhet samt påpeka att tillfälliga lagändringar likt de nu aktuella förslagen riskerar att skapa förvirring för de som berörs av lagförslagen såväl som osäkerhet vid rättstillämpningen.

Vad gäller förslagen i sak kan konstateras att spridningen av sjukdomen covid-19 har fått många och långtgående konsekvenser, bland annat i fråga om situationen på arbetsmarknaden. Det är i dag svårt för unga i allmänhet att erhålla arbete efter avslutade gymnasiala studier, oaktat rådande pandemi. På grund av pandemin har dessa möjligheter dessutom minskat ytterligare, vilket särskilt påverkar ungdomar och unga vuxna som

omfattas av gymnasiergelverket och enligt nu gällande bestämmelser måste erhålla anställning inom sex månader efter avslutad utbildning. Det är därför positivt att kraven lättar så att denna tid utsträcks till tolv månader.

Även lättningen av försörjningskravet är positiv då möjligheten att räkna in studiemedel för utbildning på halvtid i inkomsten ytterligare underlättar för de ungdomar och unga vuxna som träffas av lagstiftningen och därmed kan vidareutbilda sig i kombination med ett deltidsarbete.

Den föreslagna ändringen om att yrkesintroduktionsanställning ska kunna leda till uppehållstillstånd är enligt Advokatsamfundet i grunden också positiv. Som framgår av utkastet lämnas dock stöd för sådan anställning endast i som högst tolv månader, samtidigt som en anställning – för att ligga till grund för uppehållstillstånd – måste vara varaktig och gälla i minst två år från beslutsdatum. Det finns således en uppenbar risk att lagändringen inte uppfyller sitt syfte och dessutom leder till svårigheter vid rättstillämpningen när frågan om vad som anses vara en varaktig anställning ska bedömas.

Slutligen vill Advokatsamfundet uppmärksamma att en grupp av de ungdomar och unga vuxna som omfattas av gymnasiergelverket redan har, eller kommer att ha, erhållit ett lagakraftvunnet utvisningsbeslut när lagändringarna träder ikraft. Denna grupp ungdomar och unga vuxna som redan tagit gymnasieexamen, och som i anledning av pandemin haft svårigheter att erhålla anställning därefter, kommer inte omfattas av förslaget. Enligt Advokatsamfundet bör övervägas om detta verkligen är avsikten och i så fall om det är rimligt att skilja denna kategori av drabbade åt från den som kommer omfattas av lagändringarna.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander